

lave denne eller hin fond, eller hvad det er, man vil reparere på i det eksisterende system. Statens Bygningsfredningsfond ser vi i al fald ingen grund til at nedlægge og lægge ind i en central ordning under Skov- og Naturstyrelsen. Det vil vi modsætte os.

For Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at vi bygger på, at private kan eje og passe ejendommene, og at de har råd til det. Derfor er det den eneste måde, som vi ser at vi på lang sigt kan sikre balancen mellem benyttelse og beskyttelse på.

Vi har også nogle forslag til, hvordan vi kan gøre det lettere. Det skal gøres ukompliceret for den enkelte, og derfor foreslår Det Konservative Folkeparti – i øvrigt sammen med Venstre – i det landdistriktsoplæg, som blev præsenteret her i sidste uge, at vi lægger mere over til den enkelte ejer og motiverer ham til at vedligeholde sin bygning. Dertil skal vi selvfølgelig have omlagt vores standardfradrag, sådan at man ikke, uanset om man passer og plejer sin bygning eller ej, kan indkassere dette fradrag. Det skal omsættes til, at man gør noget for sin bygning – så har man ret til fradraget.

Den anden mulighed er at omlægge nogle af byfornyelsesmidlerne til sikring af de fredede og de bevaringsværdige bygninger. Jeg noterede mig med glæde, at Socialdemokratiet var inde på samme tankegang, så det tegner lyst for det her. Det er måske den allerbedste måde at tilføre flere midler til dette meget hårdt betrængte område på. Det er helt bestemt debattens solstråle indtil nu.

Derudover er vi villige til at gå ind og kigge på at overføre midler fra bygningsfredningsarbejdet til vedligeholdelse af bygningsmassen på landet. Vi har særlige problemer med landejendommene i Danmark, og det har vi, fordi landbrugserhvervet måske er hårdere beskattet end noget andet erhverv, og det er i al fald langt hårdere beskattet end de erhverv, det konkurrerer med i andre lande.

Derfor er der for mange landmænd, hvad enten de er store eller små, færre penge i lommen til at klare de ofte meget dyre bygningsvedligeholdelser, og de er netop dyre, fordi landmændene har været bedre til at bevare de gamle ejendomme, end man har været så mange andre steder. Vi ser ikke mange stråtekte ejendomme i vore byer længere, det var landbefolkningen, der holdt dem i gang. Meget af det bedste bindingsværk findes også på landet. Der er enkelte byer, der har bevaret det, men det er et

mindretal. Ærøskøbing er én af dem, der har klaret det, men det var på grund af en fattigdomsperiode, at de netop har de bygninger, vi vil have. Men det er ikke til tiggerstaven, vi skal bringe vores bevaringspolitik, det skal ikke gå den vej.

Et nøglepunkt i bevaringsarbejdet er også at bevare de gode, gamle håndværk og håndværkstraditioner. Vi har tidligere fra konservativ side været inde på, at vi måske må prøve at kombinere nogle håndværksuddannelser eller lægge nogle kurser ovenpå, sådan at vi til stadighed har en række veluddannede håndværkere, der kan tage sig af arbejdet her.

Onde tunger har sagt, at håndværkerne på Christian IV's tid var bedre uddannede end dem, vi har i dag, og at vore håndværkere i dag er montagearbejdere. Det er nu nok at stramme den lige lovlig vel vidt, men nogle gange kan der være grund til at sætte tingene lidt på spidsen, for at man lægger mærke til, at her står vi over for et problem. Det er ikke enhver håndværker, der er egnet til at gribe ind og lave en nænsom restaurering og bevarelse af vore gamle bygninger.

I forbindelse med de gamle håndværk er det vigtigt, at vi også finder en løsning på Rådvaads-Centeret. Der foregår utrolig meget deroppe. Vi har ikke modellen, men vi stiller os åbne over for en nærmere drøftelse af dette forhold.

Hele det folkelige engagement er også altafgørende for, at vi kan bevare vores bygninger. Ejersiden er én ting, men der er masser af mennesker, der er interesserede i deres by, i deres landsby, i den ø, de lever på, eller hvad det er. Dem må vi også motivere, og det gør vi selvfølgelig ved, at det registreringsarbejde, der er sat i gang, er af en ordentlig kvalitet.

Kommuneatlasserne er et skridt på vejen, men det er nok ikke tilfældigt, at det ikke er kommuneatlasserne, der er bestsellere. Det er derimod de bøger, der går lidt mere i dybden, der engagerer mere og fortæller historien om bygningerne, ud over hvem den nuværende ejer er.

Jeg tror, vi kunne lære lidt af standardværket »Danmarks kirker«, der virkelig går ind og fortæller i dybden – det engagerer. Det tager måske lidt længere tid at lave tingene, hvis de skal laves grundigt, men så har vi også samlet og videregivet en viden til kommende generationer og en ammunition til dem, der går ud og slås for de gamle bygninger.